

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
ریاست پوهنتون هریوا
معاونیت تحقیقات علمی
آمریت تحقیقات علمی

طرز العمل گزینش تحقیق و محقق برتر پوهنتون هریوا

بهار ۱۴۰۵

۱. مقدمه

مرکز تحقیقات علمی پوهنتون هریوا به عنوان محور فعالیت های پژوهشی و نوآورانه، نقش مهمی در تولید دانش، رشد علمی و توسعه فرهنگ تحقیق ایفا می کند. پیشرفت و پویایی این مرکز، نتیجه تلاش های استادان، پژوهش گران، کارمندان و محصلانی است که با احساس مسؤلیت و تعهد علمی، در راستای انجام تحقیقات علمی و کاربردی فعالیت می نمایند.

حمایت، تشویق و تقدیر از پژوهش گران، می تواند زمینه رشد بیشتر فعالیت های علمی و ارتقای کیفیت تحقیقات را فراهم سازد. از همین رو، ارزیابی و انتخاب محققان و آثار علمی برتر، یکی از راهکارهای مهم برای تقویت فرهنگ پژوهش در پوهنتون محسوب می شود. تحقق این هدف، نیازمند موجودیت طرزالعملی روشن، منظم و مبتنی بر معیارهای علمی است تا روند سنجش و ارزیابی فعالیت های تحقیقاتی به گونه شفاف، عادلانه و قابل اعتماد انجام شود.

این طرزالعمل به منظور تعیین معیارها و میکانیزم گزینش محقق برتر و اثر علمی برتر سال در پوهنتون هریوا تدوین گردیده است تا در پرتو آن، انتخاب پژوهش گران و آثار برگزیده بر اساس شایستگی، کیفیت علمی و دست آوردهای پژوهشی صورت گرفته و زمینه ترویج فرهنگ تحقیق، رقابت سالم علمی و ارتقای جایگاه پژوهشی پوهنتون بیش تر فراهم گردد.

فصل اول: احکام عمومی

ماده ۱: مبنی

این طرزالعمل به اساس پالیسی تحقیقات وزارت تحصیلات عالی و ماده «۵» پالیسی حمایت و تشویق از محققان پوهنتون هریوا وضع گردیده است.

ماده ۲: اهداف

- این طرزالعمل به منظور تحقق اهداف ذیل تدوین و تطبیق می گردد:
- تقویت و ترویج فرهنگ تحقیق و پژوهش در محیط آکادمیک پوهنتون؛
- ایجاد یک میکانیزم شفاف برای شناسایی و تفکیک پژوهش گران فعال و ممتاز از میان اعضای کادر علمی در جریان سال تحصیلی؛
- تعیین، معرفی و تثبیت محقق و تحقیق برتر پوهنتون؛
- فراهم سازی انگیزه بیشتر برای گسترش فعالیت های علمی و تحقیقی در میان استادان پوهنتون؛
- تقدیر و اعطای امتیازات تشویقی به پژوهش گرانی که آثار علمی معتبر، نوآورانه و ارزش مند ارائه نموده اند؛
- معرفی پژوهش گران برتر به عنوان الگوهای علمی و تحقیقی برای سایر اعضای کادر علمی پوهنتون.

ماده ۳: شاخص ها

- تعداد تدوین و نشر کتاب علمی در طول یک سال کاری؛
 - تعداد و کیفیت مقالات چاپ شده در ژورنال های معتبر داخلی؛
 - تعداد و کیفیت مقالات چاپ شده در ژورنال های معتبر بین المللی؛
 - تعداد مقالات ارائه شده در همایش های علمی معتبر (محلی، ملی و بین المللی)؛
 - تعداد ارجاعات به آثار علمی محقق، در کتاب ها و مقاله های معتبر؛
 - جذب منابع مالی از مراجع بیرونی برای پوهنتون؛
- تبصره: شاخص های دقیق تر در قالب چک لیست های مجزا برای ارزیابی آثار علمی در ضمیمه درج است.

ماده ۴: تعریف‌ها

محقق برتر: عبارت از عضو کادر علمی و اداری پوهنتون هریوا است، که در طی یک سال کاری به اساس مواد این طرز العمل به عنوان محقق برتر سال، برگزیده شده باشد؛

تحقیق برتر: مقاله‌ها و آثار علمی‌بی‌است که در یک سال کاری، توسط کادر علمی پوهنتون هریوا تهیه شده و در ارزش‌یابی، بر اساس معیارهای مندرج در مواد این طرز العمل برگزیده شده باشد؛

کمیته گزینش: دارای حداقل سه عضو می‌باشد، که بر اساس پیش‌نهاد معاون تحقیقات علمی و تأیید کمیته مرکزی تحقیقات علمی تعیین می‌گردند؛

شاخص‌های گزینش: عبارت از معیارهایی اند که برای گزینش عضو کادر علمی برتر سال در مواد این طرز العمل مشخص شده‌اند.

مجله علمی معتبر بین‌المللی: مجله‌بی‌است که در یکی از پای‌گاه‌های معتبر بین‌المللی نمایه شده باشد و دارای ضریب تأثیر باشد.

مجله علمی معتبر داخلی: مجله‌بی‌است که از سوی ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه وزارت تحصیلات عالی تأیید شده باشد و دارای اعتبار باشد.

تصدیق نامه: به خاطر تقدیر از محقق برتر سال از طرف هیئت رهبری پوهنتون هریوا، به امضای رئیس پوهنتون، به محقق واجد شرایط اهدا می‌شود.

امتیازات: عبارت از سهولت‌های مادی و معنوی است که از طرف پوهنتون هریوا، به پیشنهاد کمیته گزینش و کمیته مرکزی تحقیقات علمی به محقق و تحقیق برتر سال اعطا می‌گردد.

فصل دوم: ترکیب و صلاحیت‌های اعضای کمیته گزینش

ماده ۵: ترکیب اعضای کمیته گزینش

این کمیته متشکل از حداقل سه نفر از استادان باتجربه، محقق و باگذشته نیک به پیش‌نهاد معاون تحقیقات علمی و تأیید کمیته تحقیقات مرکزی تعیین می‌شوند؛ مسؤول و منشی کمیته از میان اعضا در نخستین جلسه به اتفاق آرا انتخاب می‌شوند.

ماده ۶: صلاحیت‌های کمیته گزینش

۱. ارزیابی و بررسی فعالیت‌ها و دست‌آوردهای تحقیقی اعضای کادر علمی پوهنتون؛
۲. مطالبه و بررسی اسناد، شواهد و مدارک مرتبط به فعالیت‌های پژوهشی اعضای کادر علمی؛
۳. اخذ نظریات و معلومات رسمی از آمر مرکز تحقیقات، آمران دیپارتمنت‌ها و ریاست‌های پوهنحی‌ها پیرامون کیفیت و میزان فعالیت‌های تحقیقی اعضای کادر علمی پوهنتون؛
۴. بررسی میزان مشارکت اعضای کادر علمی در برنامه‌ها، کنفرانس‌ها و فعالیت‌های علمی - تحقیقی پوهنتون؛
۵. ارائه پیشنهادات لازم در خصوص انتخاب و معرفی محقق و اثر علمی برتر به معاونیت تحقیقات علمی.

فصل سوم: طرز کار کمیته و شیوه گزینش تحقیق و محقق برتر

ماده ۷: طرز کار کمیته

۱. جلسات کمیته حداقل سالانه یک‌بار و در صورت نیاز به‌گونه فوق‌العاده، بر اساس آجدای از قبل ترتیب و توزیع شده، برگزار می‌گردد؛
۲. مدیریت و رهبری جلسات کمیته، تحت نظر رئیس کمیته و مطابق تقسیم‌اوقات تعیین شده صورت می‌گیرد؛
۳. تصمیم‌ها و مصوبات کمیته زمانی اعتبار اجرایی می‌یابد که اکثریت اعضای حاضر، رأی موافق ارائه نمایند؛
۴. تمامی فیصله‌ها و تصامیم جلسات در کتاب ثبت جلسات کمیته تحقیقات علمی درج و حفظ می‌گردد؛
۵. منشی کمیته مکلف است آجدای جلسات را حداقل دو روز قبل از برگزاری ترتیب و در اختیار اعضا قرار دهد؛
۶. ترتیب صورت جلسه، ثبت جریان مباحث و تهیه گزارش از میزان تطبیق فیصله‌ها، از وظایف منشی کمیته محسوب می‌شود؛

۷. گزارش تطبیق فیصله‌های جلسات قبلی، در آغاز هر جلسه توسط منشی به اعضای کمیته ارائه می‌گردد؛
۸. فیصله‌های نهایی کمیته پس از تأیید معاونیت تحقیقات، ریاست پوهنتون و شورای علمی پوهنتون، قابل اجرا خواهد بود؛
۹. انتخاب و معرفی محقق و تحقیق برتر، همه‌ساله توسط کمیته بر اساس معیارهای تعیین شده انجام می‌شود.

ماده ۸: شیوه گزینش

۱. هر عضو کادر علمی مکلف است اسناد، مدارک و فعالیت‌های پژوهشی خویش را در یک دو سیه منظم و جداگانه، با هماهنگی آمر دیپارتمنت مربوطه، ترتیب و ارائه نماید؛
۲. عنوان «تحقیق برتر سال» به اثری تعلق می‌گیرد که در میان تمامی آثار علمی پوهنتون، شامل کتاب، مقاله علمی، نرم‌افزار، طرح ابتکاری و یا اختراع، بلندترین امتیاز را کسب نماید؛
۳. عنوان «محقق برتر سال» به پژوهش‌گری اعطا می‌گردد که در میان تمامی محققان پوهنتون، بیش‌ترین امتیاز را به‌دست آورده باشد؛
۴. حداقل نمره قابل قبول برای کسب عنوان‌های برتر، ۷۵ نمره از مجموع ۱۰۰ نمره تعیین می‌گردد؛
۵. امتیاز هر مقاله منتشر شده یا ارائه شده در مجلات علمی معتبر بین‌المللی، معادل امتیاز دو مقاله علمی داخلی محاسبه می‌شود؛
۶. امتیاز ارائه هر سمینار یا کنفرانس علمی بین‌المللی، معادل امتیاز دو سمینار یا کنفرانس علمی ملی در نظر گرفته می‌شود.

فصل چهارم: فعالیت‌های تحقیقی مشمول گزینش و امتیازات تحقیق و محقق برتر

ماده ۹: فعالیت‌های مشمول گزینش

- موارد زیر به‌عنوان عمل‌کرد پژوهشی محقق مورد ارزیابی و داوری قرار خواهد گرفت:
۱. تألیف و نشر کتاب‌های علمی، تخصصی و آکادمیک؛
 ۲. ترجمه و برگردان آثار علمی و تخصصی معتبر؛
 ۳. نشر مقالات علمی - پژوهشی در مجلات معتبر بین‌المللی؛
 ۴. نشر مقالات علمی - پژوهشی در مجلات معتبر داخلی؛
 ۵. نگارش و انتشار مقالات علمی - مروری در نشریات علمی و تخصصی؛
 ۶. طراحی و توسعه فناوری، انجام اکتشافات، ثبت اختراعات و ایجاد نرم‌افزارهای علمی و کاربردی؛
 ۷. ارائه مقالات و اشتراک فعال در کنفرانس‌ها، سمینارها و همایش‌های علمی در سطح محلی، ملی و بین‌المللی؛
 ۸. کسب رتبه‌ها، تقدیرنامه‌ها و مقام‌های برتر در جشنواره‌ها و رقابت‌های علمی داخلی و بین‌المللی؛
 ۹. داوری و ارزیابی کتاب‌های تخصصی، طرح‌های تحقیقاتی و مقالات علمی در مجلات و برنامه‌های علمی معتبر.

ماده ۱۰: امتیازات تحقیق و محقق برتر

۱. بهره‌مندی از امتیازات مادی و معنوی مطابق ماده ۵ پالیسی حمایت و تشویق از محققان پوهنتون هریوا؛
۲. معرفی و اولویت‌دهی برای استفاده از بورس‌های تحصیلی کوتاه‌مدت و بلندمدت به‌گونه فوق‌العاده و خارج از نوبت؛
۳. اعزام به برنامه‌ها، ورکشاپ‌ها و فرصت‌های آموزشی کوتاه‌مدت به‌منظور ارتقای ظرفیت‌های علمی و پژوهشی؛
۴. اهدای تصدیق‌نامه و تقدیرنامه «تحقیق و محقق برتر سال» از سوی هیأت رهبری پوهنتون هریوا در محفل رسمی و با شکوه، همراه با نشر و انعکاس آن از طریق وب‌سایت رسمی و صفحات اجتماعی پوهنتون؛
۵. برخورداری از اولویت در چاپ، نشر و حمایت از آثار علمی از طریق امکانات و برنامه‌های علمی پوهنتون.

فصل پنجم: احکام متفرقه

ماده ۱۱: تجدیدنظر در گزینش

آن عده از اعضای کادر علمی پوهنتون، که نسبت به نتیجه گزینش تحقیق و محقق برتر اعتراض داشته و خواهان تجدید نظر باشند، الی مدت یک هفته پس از اعلام نتایج ابتدایی، ورقة درخواست خویش را به معاونیت تحقیقات علمی پوهنتون بسپارند.

ماده ۱۲: نتایج نهایی تجدید نظر

کمیته گزینش تحت ریاست معاون تحقیقات علمی و با عضویت آمر تحقیقات و یک نفر منتخب از کمیته مرکزی تحقیقات علمی درخواست‌های تجدیدنظر را بررسی نموده و فیصله نهایی را با بیشترین آراء، صادر می‌کند.

ماده ۱۳: زمان تشکیل کمیته گزینش

کمیته گزینش تحقیق و محقق برتر، سالی یک‌بار، در ماه حمل یا ثور تشکیل می‌شود و معیار ارزیابی خود را سال گذشته تحقیقی قرار می‌دهد.

ماده ۱۴: انفاذ و تعدیل

۱. این طرزالعمل پس از تصویب شورای علمی پوهنتون، بالای مسئولین و ادارات مربوط لازم الاجرا می‌باشد؛
۲. تعدیل این طرزالعمل با پیشنهاد معاونیت تحقیقات علمی و تأیید شورای علمی پوهنتون امکان‌پذیر است.
۳. این طرزالعمل در جلسه کمیته مرکزی تحقیقات علمی تاریخ ۱۴۰۵/۲/۲۴ پروتکل (۲) مورد تصویب قرار گرفت.
۴. این طرزالعمل در جلسه شورای علمی پوهنتون تاریخ ۱۴۰۵/۲/۳۰ پروتکل (۴) مورد تصویب قرار گرفت.
۵. نسخه نهایی این طرزالعمل دارای ۵ فصل و ۱۴ ماده می‌باشد.

والسلام

دکتر محمدرفیق شیرزی

رئیس عمومی پوهنتون هریوا

وزارت تحصیلات عالی ۱.۱.۱
پوهنتون هریوا
معاونیت تحقیقات علمی
آمریت مرکز تحقیقات علمی

چک لیست گزینش محقق برتر

نام و تخلص محقق: درجه تحصیل:

پوهنځی: دیپارتمنت:

شماره	شاخص ارزیابی فعالیت تحقیقی	نمره شاخص	میزان امتیازات هر فعالیت		
			ارزیاب اول	ارزیاب دوم	ارزیاب سوم
۱	تنظیم و ارائه دوسیه منظم فعالیت های تحقیقی و اسناد علمی	۵ نمره			
۲	تعداد و کیفیت تألیف کتاب های درسی، ممد درسی و آثار علمی	۱۴ نمره			
۳	تعداد و کیفیت مقالات علمی - پژوهشی منتشر شده در مجلات معتبر ملی	۱۵ نمره			
۴	تعداد و کیفیت مقالات علمی - پژوهشی منتشر شده در مجلات معتبر بین المللی	۱۷ نمره			
۵	میزان مشارکت و دست آورد در پروژه ها و طرح های تحقیقی انجام شده	۱۰ نمره			
۶	سطح همکاری و سهم گیری مؤثر در برنامه ها و فعالیت های مرکز تحقیقات علمی	۸ نمره			
۷	رعایت اصول، لویح و طرز العمل های تحقیقاتی وزارت تحصیلات عالی و پوهنتون هریوا	۵ نمره			
۸	برگزاری سمینارها، ورکشاپ ها و کنفرانس های علمی در داخل پوهنتون	۸ نمره			
۹	ارائه مقالات و سمینارها در کنفرانس ها و محافل علمی محلی، ملی و بین المللی	۱۰ نمره			
۱۰	نوآوری های علمی، اختراعات، تولید نرم افزار یا ابتکارات پژوهشی	۵ نمره			
۱۱	میزان ارجاعات علمی (Citation) و تأثیرگذاری آثار پژوهشی	۳ نمره			
	مجموع امتیازات	۱۰۰ نمره			

یادداشت: امتیازات بدون قلم خورده گی درست است.

اعضای کمیته گزینش:

۱. نام و تخلص: وظیفه: امضا:.....
 ۲. نام و تخلص: وظیفه: امضا:.....
 ۳. نام و تخلص: وظیفه: امضا:.....

این چک لیست مصوب جلسه شورای علمی پوهنتون مورخ (۲۰۲۰/۰۵/۱۴) پروتکل (۴) می باشد.